

sygn. akt VII U 865/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

8 września 2022 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w następującym składzie:

Przewodniczący SSO Małgorzata Kosicka

po rozpoznaniu 8 września 2022 r. na posiedzeniu niejawnym w Warszawie

odwołania E. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziału w W.

z 14 maja 2021 r., znak (...)

o rentę z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową

oddala odwołanie.

Sygn. akt VII U 865/21

UZASADNIENIE

E. S. wniosła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z 14 maja 2021 r., znak: (...) o odmowie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową i wskazała, że nie jest zdolna do podjęcia pracy. W uzasadnieniu stanowiska ubezpieczona podniosła, że stan jej zdrowia został orzeczony na podstawie badań lekarskich wykonanych dwa lata wcześniej. Ubezpieczona podkreśliła, że rozpoznano u niej chorobę zawodową orzeczeniem lekarskim nr (...) Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w P. Oddział w W., a także decyzją nr (...) (...) Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w W. (odwołanie, k. 3 a. s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾ § 1 k.p.c. W uzasadnieniu odpowiedzi

na odwołanie organ rentowy podniósł, że Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z 11 maja 2021 r. stwierdziła, że odwołująca się nie jest niezdolna do pracy w związku z chorobą zawodową. Komisja Lekarska ZUS rozpoznała u odwołującej się pylicę azbestową płuc jako chorobę zawodową (utrzymujące się zmiany śródmiąższowe płuc), nadciśnienie tętnicze, cukrzycę typu drugiego skojarzoną z otyłością olbrzymią, hipercholesterolemię, chorobę zwyrodnieniową stawów, obustronny zespół cieśni nadgarstka i hiperurykemię. Ustaliła 10% procentowy uszczerbek na zdrowiu spowodowany skutkami choroby zawodowej stwierdzonej decyzją nr (...) (...) z 20 stycznia 2021 r. - pylicę azbestową płuc z pozycji 184.5a. (odpowiedź na odwołanie, k.9 a. s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

E. S., urodzona (...), pracowała w okresie od 13 października 1975 r. do 4 sierpnia 1981 r. na stanowisku operatora maszyn i urządzeń technologicznych, a następnie od 14 marca 1983 r. do 6 października 1987 r. na stanowisku operatora maszyn i urządzeń technologicznych i kontroler jakości w pełnym wymiarze godzin. Odwołująca się pracowała przy produkcji sprzęgieł i klocków hamulcowych oraz na prasach. Przy tych pracach wydzielaly się duże ilości pyłu, który zawierał azbest pochodzący z mieszanki azbestowej. Mieszanka składała się z azbestu i okruchów mosiądzu. Pod koniec

zmiany ubezpieczona sprzątała swoje stanowisko pracy i przy tym również wdychała pył zawierający azbest. Na hali funkcjonowały wyciągi, które nie usuwały pyłu. Zakład zapewniał środki higieny osobistej oraz maskę przeciwpyłową, przez którą ten pył się przeciskał. i E. S. przechodziła badania lekarskie wstępne i okresowe w przychodni międzyzakładowej. Od 2017 r. jest pod opieką (...) Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy Oddział w W. w ramach programu (...) - badanie pracowników zakładów stosujących w produkcji azbest. W trakcie badań zgłaszała pogorszenie tolerancji wysiłku. Pozostaje również pod opieką lekarza POZ w związku z rozpoznaniem nadciśnienia tętniczego, cukrzycy typu drugiego, hipercholesterolemii, otyłości olbrzymiej, choroby zwyrodnieniowej stawów, obustronnego zespołu cieśni nadgarstka - stan po operacyjnym leczeniu (...) prawego w czerwcu 2020 r. Na podstawie diagnostyki inwazyjnej przeprowadzonej w Oddziale Kardiologicznym szpitala (...) Sp. z o.o. w 2018 r. stwierdzono jedynie niewielkie zmiany przyścienne w GPZ i PTW. Utrzymano dotychczasowe leczenie hipotensyjne. W grudniu 2020 r. odwołująca się przebyła infekcję wirusem Sars-Co-V-2. W oparciu o ocenę radiogramów płuc (ocena radiologiczna Instytutu Medycyny Pracy w Ł. wg klasyfikacji Międzynarodowego Biura Pracy, ILO 1980) potwierdzającą utrzymujące się zmiany śródmiąższowe płuc i biorąc pod uwagę istotne narażenie na pył azbestu, rozpoznano pylicę płuc. Decyzja została wydana na podstawie orzeczenia lekarskiego (...) Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w P. Oddział w W. Poradnia Chorób Zawodowych Nr (...) z 9 grudnia 2020 r. oraz oceny narażenia zawodowego przeprowadzonej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w W. 23 listopada 2020 r. (decyzja nr (...) (...) o stwierdzeniu choroby zawodowej z 20 stycznia 2021 r., k.5-7 a. s.).

E. S. 9 lutego 2021 r. złożyła wniosek o ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową. W toku postępowania lekarz orzecznik ZUS ustalił, że ubezpieczona nie jest niezdolna do pracy, co potwierdziła Komisja Lekarska ZUS. W oparciu o powyższe organ rentowy odmówił ubezpieczonej przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy. Ubezpieczona odwołała się od powyższej decyzji (wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy z 9 lutego 2021 r., k.1 a. r.; orzeczenie lekarza orzecznika ZUS z 19 kwietnia 2021 r., k.11 a. r.; orzeczenie komisji lekarskiej ZUS z 11 maja 2021 r., k.12 a. r.; decyzja odmowna z 14 maja 2021 r., k.13 a. r.; odwołanie, k. 3 a. s.).

Postanowieniem z 1 lipca 2021 r. dopuszczono dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu medycyny pracy na okoliczność ustalenia czy E. S. jest od 1 lutego 2021 r. niezdolna do pracy w związku z chorobą zawodową, czy jest to całkowita czy częściowa niezdolność do pracy oraz czy jest to niezdolność trwała czy okresowa, a jeżeli okresowa to na jaki okres i jaki jest przewidywany czas jej trwania (postanowienie z 1 lipca 2021 r., k.11 a. s.).

W opinii z 18 lipca 2022 r. (k. 50) biegła sądowa z zakresu medycyny pracy D. S., stwierdziła że badana od 2018 r. uczestniczy w ramach programu (...) w badaniu pracowników zakładów stosujących w produkcji azbest w (...) Wojewódzkim Ośrodku Medycyny Pracy Oddział w W.. Z powodu duszności pozostaje pod opieką Poradni Lekarza Rodzinnego, gdzie zdiagnozowano pylicę płuc azbestową, nadciśnienie tętnicze, cukrzycę typu drugiego z powikłaniami w zakresie krążenia obwodowego, hipercholesterolemię, hiperurykemię, zmiany zwyrodnieniowe stawów. Początkowo (...) Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w P. Oddział w W. wydała orzeczenie lekarskie z rozpoznaniem nadciśnienia tętniczego, cukrzycy typu drugiego, stłuszczenia wątroby, otyłości, choroby zwyrodnieniowej kręgosłupa oraz bólów w klatce piersiowej. W trakcie diagnostyki nie stwierdzono następstw zdrowotnych wywołanych pracą w narażaniu na azbest. W kolejnym orzeczeniu lekarskim z Poradni Konsultacyjnej w P. rozpoznano nadciśnienie tętnicze, cukrzycę typu drugiego, otyłość, chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa i następstwa zdrowotne wywołane pracą w narażeniu na azbest. Natomiast w orzeczeniu lekarskim z Poradni Konsultacyjnej w P. rozpoznano podejrzenie pylicy azbestowej, nadciśnienie tętnicze, cukrzycę typu drugiego, otyłość, chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa, obustronny zespół cieśni nadgarstka. RTG klatki piersiowej ujawniło wzmożenie rysunku pościeliska obu płuc, zrosty osierdziowo-opłucnowe obustronne. W związku z podejrzeniem pylicy azbestowej pacjentkę skierowano do Poradni Chorób Zawodowych (...) w W.. Obecnie badana skarży się na codzienne duszności. Kontrolne RTG klatki piersiowej ujawniło wzmożenie rysunku pościeliska obu płuc, zwłóknienia okołooskrzelowe w dolnych polach obu płuc, zrosty osierdziowo-opłucnowe obustronne i zaawansowane zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa piersiowego. W porównaniu do badań poprzednich obraz narządów klatki piersiowej nie uległ istotnym zmianom. Schorzenia i stopień ich zaawansowania nie powodują niezdolności do pracy. Ustalono 10% długotrwałego uszczerbku na zdrowiu spowodowanego skutkami choroby zawodowej stwierdzonej decyzją nr (...) (...) z 20.01.2021

r.-pylicą azbestową płuc. Obecnie badana na przeciwskazaną pracę w zapyleniu. Biegła stwierdziła, że schorzenia odwołującej się i stopień ich zaawansowania nie powodują niezdolności do pracy (zaświadczenie z 8 lutego 2021 r.,k.1-3 a. r.; orzeczenie lekarskie (...) z 24 sierpnia 2018 r.,k.51 a. r.; orzeczenie lekarskie (...) z 28 listopada 2019 r.,k.53 a. r.; orzeczenie lekarskie (...) z 15 października 2020 r.,k.4 a. r.; opinia biegłego sądowego z zakresu medycyny pracy D. S. z 18 lipca 2022 r., k.50 - 59).

W piśmie procesowym z 31 sierpnia 2022 r. odwołująca się wniosła zastrzeżenia do opinii biegłej sądowej z zakresu medycyny pracy, zarzucając jej brak dostatecznego wyjaśnienia okoliczności zakwestionowanych w piśmie procesowym z 28 maja 2022 r. Ubezpieczona stwierdziła, że jej stan zdrowia uległ znacznemu pogorszeniu. Obecnie zajmuje się domem, chodzi na zakupy, ale ten fakt nie daje podstaw do uznania, że nie występuje u niej niezdolność do pracy. Natomiast uczestnictwo w ramach programu (...) nie podaje podstaw do uznania, że została zachowana zdolność do pracy w takim stopniu, że nie może być mowy o jej całkowitej niezdolności do pracy. Odwołująca się podkreśliła, że każde schorzenie, na które choruje, wymaga zakupu lekarstw. W związku z powyższym ubezpieczona zwróciła się do sądu o przyznanie renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową, aby móc opłacić niezbędne lekarstwa (pismo z 31 sierpnia 2022 r.,k.74 a. s.).

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny w oparciu o zebrane w sprawie dokumenty, w tym dokumentację medyczną E. S., konieczną w procesie opiniowania przez biegłą sądową oraz dokumenty obrazujące przebieg postępowania przed organem rentowym. Zostały one ocenione jako wiarygodne, ponieważ ich treść oraz forma nie budziła zastrzeżeń.

Ustalając stan faktyczny sąd oparł się na opinii sporządzonej przez biegłą sądową z zakresu medycyny pracy D. S.. Wskazana opinia została sporządzona w sposób rzetelny i fachowy, z uwzględnieniem dostępnej w sprawie dokumentacji medycznej ubezpieczonej oraz po przeprowadzeniu badań. Ponadto prezentowane przez biegłą wnioski dotyczące braku istnienia u ubezpieczonej niezdolności do pracy, mają charakter stanowczy i jednoznaczny, a poza tym zostały wyczerpująco uzasadnione oraz są spójne.

Uwzględniając powołane argumenty, sąd nie znalazł podstaw do uzupełnienia materiału dowodowego, w szczególności do uzupełnienia opinii wydanej przez biegłą D. S., która została oceniona jako rzetelna.

Sąd zważył, co następuje:

Rozpoznanie sprawy nastąpiło na posiedzeniu niejawnym. Taką możliwość daje art. 148¹ § 1 k.p.c. (Dz. U. z 2021r., poz. 11), który przewiduje, że sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, gdy pozwany uznał powództwo lub gdy po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, w tym również po wniesieniu zarzutów lub sprzeciwu od nakazu zapłaty albo sprzeciwu od wyroku zaocznego, sąd uzna – mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych – że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. W przedmiotowej sprawie okoliczności istotne w sprawie zostały wyjaśnione i ostatecznie ustalone poprzez dowody przeprowadzone na posiedzeniu niejawnym. Nie było więc potrzeby wyznaczania rozprawy, tym bardziej że strony o to nie wnosiły. W tych okolicznościach, sąd na podstawie powołanego przepisu ocenił, że wyznaczenie rozprawy nie jest konieczne, co w konsekwencji pozwoliło na rozpoznanie sprawy i wydanie rozstrzygnięcia na posiedzeniu niejawnym.

Odwołanie E. S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Odział w W. z dnia 14 maja 2021 r., znak: (...) było nieuzasadnione i podlegało oddaleniu.

Spornym w sprawie było czy stan zdrowia odwołującej się uprawnia ją do świadczenia objętego zaskarżoną decyzją

Sąd oparł się zatem na wiadomościach specjalnych biegłej z zakresu medycyny pracy, by ustalić istnienie tej zasadniczej przesłanki i zważył, że ugruntowane orzecznictwo prezentuje jednoznaczny pogląd, że z istoty i celu dowodu z opinii biegłych wynika, że jeżeli rozstrzygnięcie sprawy wymaga wiadomości specjalnych, dowód z opinii biegłych jest konieczny. W takim przypadku sąd nie może poczynić ustaleń sprzecznych z opiniami biegłych, jeżeli są

one prawidłowe i jeżeli odmiennie ustalenia nie mają oparcia w pozostałym materiale dowodowym (wyrok SN z 27 listopada 1974 r. w sprawie II CR 748/74, publik. LEX nr 7618).

W ocenie sądu, w okolicznościach niniejszej sprawy, biegła dysponująca przedstawioną dokumentacją, po przeprowadzeniu badań odwołującej się i analizy przedmiotowo-podmiotowej wydała przekonującą opinię, przy czym wnioski opinii zostały przez nią logicznie, rzeczowo i stanowczo uzasadnione. W swej treści opinia biegłej nie nasuwa żadnych wątpliwości, przez co daje ona podstawę do oparcia na opinii rozstrzygnięcia sprawy.

Zgodnie z przepisem art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1773) z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej przysługuje renta z tytułu niezdolności do pracy - dla ubezpieczonego, który stał się niezdolny do pracy wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.

W myśl art. 57 ust.1 pkt 1-3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1383, dalej: ustawa emerytalna) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące warunki: jest niezdolny do pracy, ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy, niezdolność do pracy powstała w okresie podlegania ubezpieczeniu społecznemu lub nie później niż 18 miesięcy od ich ustania.

Zgodnie zaś z art. 17 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych świadczenia, o których mowa w ust. 1, przysługują niezależnie od długości okresu ubezpieczenia wypadkowego oraz bez względu na datę powstania niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową.

Definicja ustawowej niezdolności do pracy zawarta jest z kolei w art. 12 ust. 1 ustawy emerytalnej, zgodnie z którym niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. W przepisach ustępów 2 i 3 cytowanego przepisu jest natomiast mowa o różnicy między niezdolnością do pracy całkowitą oraz częściową. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy (art. 12 ust. 2 ustawy emerytalnej), zaś częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji (art. 12 ust. 3 ustawy emerytalnej). Przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się: stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne (art. 13 ustawy emerytalnej).

Osobie, która spełniła warunki do przyznania renty z tytułu choroby zawodowej, przysługuje renta stała - jeżeli niezdolność do pracy jest trwała, bądź renta okresowa - jeżeli niezdolność do pracy jest okresowa, przy czym renta okresowa przysługuje przez okres wskazany w decyzji organu rentowego (art. 59 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej).

W niniejszej sprawie kwestią sporną było ustalenie czy ubezpieczona spełnia przesłanki warunkujące przyznanie jej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową. Tym samym w toku postępowania ustalenia wymagało, czy ubezpieczona faktycznie jest niezdolna do pracy w związku z chorobą zawodową. Natomiast pozostałe przesłanki związane z prawem do świadczenia nie stanowiły przedmiotu sporu między stronami.

Opierając się na opinii powołanej w sprawie biegłej sądowej, sąd uznał, że ubezpieczona nie jest niezdolna do pracy, a w szczególności na niezdolność tę nie wpływa pylica azbestowa płuc. Zakres pozostałych stwierdzonych chorób odwołującej się o charakterze przewlekłym (nadciśnienie tętnicze, cukrzyca

typu drugiego skojarzoną z otyłością olbrzymią, hipercholesterolemia, choroba zwyrodnieniowa stawów, obustronny zespół cieśni nadgarstka, hiperurykemia) i stopień ich zaawansowania nie powodują niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową. Sąd zaznacza również, że istnienie u ubezpieczonej pylicy azbestowej płuc, które to schorzenie spowodowane zostało bezspornie czynnikami zawodowymi, nie stanowi samoistnej podstawy do przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Poziom zaawansowania schorzenia nie jest bowiem tak istotny, aby wpływał na zdolność ubezpieczonej do pracy.

Mając na względzie kompleksowy i rzetelny charakter sporządzonej opinii biegłej, sąd podzielił jej wnioski w całości. Opinia biegłej została wydana na podstawie właściwych przesłanek. Wymaga podkreślenia, że opinia została sporządzona w oparciu m.in. o udostępnioną biegłej dokumentację lekarską, przeprowadzony wywiad oraz osobiste badanie odwołującej się. Subiektywne odczucie strony co do jej stanu zdrowia nie może skutkować wzruszeniem wniosków poczynionych przez biegłą z zakresu medycyny pracy, która jest specjalistą w swojej dziedzinie i która ponadto wydała opinię w oparciu o całokształt udostępnionej w toku postępowania dokumentacji medycznej oraz badanie przedmiotowe wnioskodawczyni oraz w sposób przekonywający uzasadniła swoje stanowisko (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 22 stycznia 1998 r., II UKN 466/97).

W świetle przeprowadzonego postępowania dowodowego sąd stwierdził, że stan zdrowia odwołującej się nie uzasadnia uznania jej za osobę niezdolną do pracy. Opinia biegłej co do oceny stanu zdrowia odwołującej się w zakresie zdiagnozowanych u niej schorzeń, stopnia ich zaawansowania oraz ich wpływu na możliwość wykonywania pracy była jednoznaczna i nie budziła wątpliwości sądu.

W postępowaniu sądowym wykazano, że odwołująca się jest zdolna do pracy, przez co jej odwołanie od decyzji z 14 maja 2021 r. podlegało oddaleniu.

Mając powyższe na uwadze, sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., orzekł jak w sentencji wyroku.